

Folketingets Uddannelsesudvalg
Christiansborg

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
www.uvm.dk

14. februar 2008

I forbindelse med behandlingen af (L 56) Forslag til Lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i hf-uddannelsen og uddannelsen til studentereksamen (avu-loven) har Folketingets Uddannelsesudvalg i brev af 31. januar 2008 stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 1:

”Vil ministeren kommentere alle de rejste punkter i LVU’s høringsvar af 24. oktober 2007, jf. L 56 – bilag 2”

Svar:

Til de enkelte punkter vil jeg bemærke følgende:

Sikring af ressourcer

Det er hensigten, at avu-reformen gennemføres ressourceneutralt. Det vil fortsat være den enkelte uddannelsesinstitution, der inden for de givne rammer prioriterer ressourcerne til de opgaver, der følger af loven og dens forudsætninger.

Sikring af det voksenpædagogiske miljø

Det voksenpædagogiske miljø skal fortsat sikres. Det forudsættes ved optagelsen, at almen voksenuddannelse såvel pædagogisk som indholdsmæssigt anses for et velegnet undervisningstilbud for den pågældende voksne ansøger. Med hensyn til unge under 18 år pointeres det i lovforslaget, at netop det voksenpædagogiske miljø kan være af betydning for, om avu konkret kan anses for at være det bedste undervisningstilbud for den pågældende blandt flere mulige tilbud.

Finansiering af undervisningen af unge under 18

Den kendsgerning, at flere amter uhjemlet har givet adgang for unge under 18 år til avu, ændrer ikke ved, at avu er et uddannelsesstilbud for voksne, og at det er kommunens forpligtelse at sørge for undervisning af unge under 18 år indtil folkeskolens afsluttende niveau. Udgangspunktet

er derfor fortsat, at kommunerne har uddannelsesansvaret og det økonomiske ansvar for de unge under 18 år. Den enkelte kommune og kommunerne i samarbejde har desuden adgang til at etablere tilbud, der kan målrettes de forskellige grupper af unge, der har forladt folkeskolen med svage faglige kundskaber.

Krav på optagelse i det 2-årige hf

Det er vigtigt for det videre uddannelsesforløb, at der ikke går unødvendig tid med overgangen fra almen voksenuddannelse til den 2-årige hf-uddannelse. I lovforslaget er det derfor stillet som krav, at optag uden en konkret vurdering af ansøgerens aktuelle kompetencer skal ske i direkte forlængelse af almen forberedelseseksamen.

Som det fremgår af forslaget, er der ingen regler for, hvor lang tid en person må være om at tage en almen forberedelseseksamen. Krav på optagelse i hf er knyttet til tidspunktet for den sidst aflagte prøve, der indgår i almen forberedelseseksamen, og optagelsen må nødvendigvis ligge i direkte forlængelse heraf, hvis der skal være en rimelig begrundelse for et krav på optagelse.

Jeg mener ikke, at forældelsesfristen på optagelseskravet har nogen indflydelse i forhold til 95 pct. målsætningen. Som i dag vil enhver ansøger uanset tidspunkt i livsforløbet kunne søge optagelse på hf og blive optaget, når kvalifikationerne anses for tilstrækkelige.

Fastholdelse

Lovforslaget indeholder en række strategier til sikring af kursisternes gennemførelse. Som eksempel kan nævnes: Udbud af flere fag på basisniveau, adgangen til at udbyde undervisningen i fagelementer, en løbende evaluering af den enkelte kursist og af undervisningen som sådan, krav til kursisterne om aktiv deltagelse i undervisningen og personlig vejledning både i forbindelse med optagelsen og ved gennemførelsen af uddannelsen.

I forbindelse med udmøntningen af loven og dens intentioner vil der i den kommende uddannelsesbekendtgørelse blive lagt vægt på, at der skal ydes særlig vejledning til de kursister, der er i risiko for at falde fra uddannelsen. En sådan vejledning gives allerede i dag, men det er hensigten at systematisere og målrette vejledningen til netop de kursister, der har behov herfor. Det vil kunne ske på forskellig måde, herunder fx at den enkelte kursist så vidt muligt får tildelt sin egen vejleder.

Det er min opfattelse, at vi skal afvente virkningen af de nye tiltag og af de udviklingsarbejder, der er planlagt iværksat om udvikling af strategier til at sikre øget gennemførelse, jf. lovforslagets almindelige bemærknin-

ger, afsnit 3.8, før det kan vurderes, om der eventuelt er yderligere behov.

Uddannelsesstillinger

Avu-reformen indfører kvalifikationskrav i form af læreruddannelse med linjefag eller tilsvarende forudsætninger i de fag, der undervises i. LVU foreslår, at der derudover indføres uddannelsesstillinger for avu-lærere i lighed med, hvad der eksisterer på det gymnasiale område.

Uddannelsesstillinger kendes fra de almengymnasiale uddannelser, hvor kravet til lærere er en fagligt nærmere defineret uddannelse på kandidatniveau suppleret med pædagogikum.

Læreruddannelsen udruster lærere med forudsætninger, der tilgodeser kvalifikationsbehovet for lærere ved almen voksenuddannelse i forhold til teoretisk og praktisk viden om undervisning.

I læreruddannelsen, som er professionsrettet, integreres pædagogik, didaktik og faglighed. Læreruddannelsen er normeret til 4 årsværk (240 ECTS-point), heraf praktik på 0,6 årsværk og undervisning i pædagogiske fag (pædagogik, didaktik og psykologi) i et omfang på 0,55 årsværk.

Læreruddannelsen giver den studerende mulighed for at specialisere sig i undervisning af de ældste elever.

Som supplement til uddannelsen kan uddannelsesinstitutionen (seminariet/CVU) tilbyde de studerende kurser i undervisning af voksne og i andre emner og aktiviteter, der peger mod lærernes arbejdsområder, fx voksenpædagogik, jf. § 7, stk. 2, 1. pkt. i lov nr. 579 af 9. juni 2006 (læreruddannelsesloven).

Eventuelle yderligere behov for at styrke avu-læreres voksenpædagogiske kvalifikationer, bør varetages gennem den løbende efteruddannelse, som institutionerne selv forvalter.

It som fagudbud på 3 niveauer, jf. § 6, stk. 1, nr. 3

I uddannelsessammenhæng går udviklingen fra at betragte it som et selvstændigt fag, til at betragte it som et redskab, der understøtter læringen, på linje med bøger og andre undervisningsmidler. Hensigten er, at it skal integreres i alle fag for at sikre anvendelse af it som metode til at erhverve ny viden. Flere og flere er i stand til at anvende it på denne måde uden at modtage forudgående undervisning i betjening af computer og programmer, og dermed får færre behov for at modtage undervisning i it som fag.

Der vil imidlertid være et begrænset antal, der ikke besidder de nødvendige it-færdigheder, der gør dem i stand til at håndtere it i uddannelsen. Det foreslås derfor, at it fortsat udbydes til og med G-niveau, hvilket imødekommer behovet for undervisning på grundlæggende niveau.

Bortfald af særlige fagtilbud

Særlige fagtilbud er ikke i trit med den nye målretning af avu. Som det fremgår bl.a. af de almindelige bemærkninger, afsnit 3.5.2, havde flere af de særlige fagtilbud, som blev søgt godkendt i ministeriet, reelt karakter af tekniske og færdighedsmæssige fag.

Det er hensigten, at fagrækken tydeligere skal ligge inden for rammen af almen kompetencegivende undervisning, medens mere specifikke fag ofte vil kunne findes hos andre udbydere.

Efter lovforslaget bliver udbuddet af almen voksenuddannelse mere fleksibelt, blandt andet gennem den nye niveauopdeling fra G til D og ikke mindst med indførelse af udbud af fagelementer i de forskellige fag.

Fagene spansk og pædagogik som en del af fagrækken

Spansk og pædagogik har været led i de særlige fagtilbud, jf. ovenfor. På dette uddannelsesniveau har disse fag imidlertid ikke en karakter, som kan understøtte den nye målretning af avu som almen kompetencegivende uddannelse.

Faget samarbejde og kommunikation

Faget findes i dag på E-niveau og har som forsøg været udbudt på G-niveau. Det er resultatet af disse forsøg, der ligger til grund for, at faget nu optages i fagrækken alene på G-niveau.

Uddannelsestid, risiko for lærerfri undervisning

Begrebet uddannelsestid kendes allerede fra hf-uddannelsen. Det er ikke erfaringen, at institutionerne ikke giver kursisterne den uddannelsestid, de har krav på.

De enkelte fags timetal

LVU mener i sit høringssvar, at timetallet for de enkelte fag skal øges. Erfaringen er imidlertid, at institutionerne ikke efterspørger højere timetal, men snarere tilbyder færre timer end det vejledende timetal. Fagens timetal/uddannelsestid vil komme til at fremgå af den uddannelsesbekendtgørelse, der vil blive udstedt som led i udmøntningen af loven. Det er vigtigt at erindre, at niveauerne i fagene skal ses hver for sig, hvorfor der ikke er tale om et samlet timetal for et fag, blot fordelt på forskellige niveauer.

Bemærkninger vedr. springet fra G til D-niveau

Med lovforslaget gennemføres en revision af fagrækken, og en række nyskabelser finder sted. Der indføres egentlige meritniveauer, herunder niveau D, som ligger på niveauet mellem 10. klasse (niveau E) og det laveste gymnasiale niveau (niveau C). Samtidig indføres flere fag på basisniveau, dvs. niveauet under folkeskolens afsluttende niveauer.

De fleste kernefag, som kan indgå i en almen forberedelseseksamen udbydes på niveauerne G, F, E og D, så der er ikke tale om et spring fra G til D niveau. Fagudbuddet er sammensat med den hensigt at målrette almen voksenuddannelse mod unge voksne og tosprogede voksne, som har behov for at erhverve grundlæggende færdigheder og kundskaber.

Det er erfaringen, at ansøgere til visse fag grupperer sig omkring enkelte niveauer. Det er baggrunden for, at fx samfundsfag udbydes på niveauerne G og D uden de mellemliggende niveauer.

Naturvidenskab

Det fremgår af sammenhængen, nu lovforslagets § 36, nr. 1, at naturvidenskab, når det indgår i almen forberedelseseksamen, skal være på G-niveau eller derover.

Dette svar fremsendes i 5 eksemplarer.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder